

На основу члана 61. став 1. тачка 1. и став 2. Закона о науци и истраживањима („Службени гласник РС“, бр. 49/19) и на основу претходне сагласности Министарства просвете, науке и технолошког развоја број 110-00-197/2021-14 од 25.11.2021. године, Управни одбор Института за упоредно право, на седници одржаној дана 23.12.2021. године, донео је

СТАТУТ ИНСТИТУТА ЗА УПОРЕДНО ПРАВО

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Статутом уређује се организација обављања делатности и друга питања од значаја за рад Института за упоредно право (у даљем тексту Институт).

Члан 2.

Институт за упоредно право основан је Уредбом Савезног извршног већа Р.П. бр. 290 од 16. јула 1955. године („Службени лист ФНРЈ“ број 33/55).

Савезна влада је Уредбом о савезној јавној установи Институт за упоредно право Е.П. бр. 70 од 06. марта 1997. године („Службени лист“ број 11/97), регулисала правни положај Института, као савезне јавне установе за обављање научних и других истраживања у области правних наука од значаја за остваривање надлежности Савезне Републике Југославије.

Решењем Привредног суда И Фи-6023/98 од 16.06.1998. године, у регистарском улошку 5-200-00, уписано је да се Институт за упоредно право усагласио са Законом о савезним јавним установама, Законом о предузећима и Законом о квалификацији делатности и о регистру једница разврставања.

Одлуком о вршењу оснивачких права у јавним предузећима, јавним установама и организацијама у којима је оснивачка права имала Савезна Република Југославија („Службени гласник РС“, бр. 49/06), Република Србија преузела је оснивачка права која је у јавним предузећима, јавним установама и другим организацијама имала Савезна Република Југославија. Оснивачка права у име Републике Србије врши Влада.

Одбор за акредитацију научноистраживачких организација Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије донео је Одлуку број 660-01-00003/18 од 14.01.2020. године, којом се Институт за упоредно право акредитује као научни институт – установа, у области друштвених наука – право, за обављање научноистраживачке делатности.

Члан 3.

Институт је основан као установа, која обавља научноистраживачку делатност у складу са прописима о јавним службама и научноистраживачкој делатности.

Члан 4.

Институт има својство правног лица са правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом и овим Статутом.

Институт послује средствима у државној својини и носилац је свих права, обавеза и одговорности у правном промету у односу на средства којима послује.

Члан 5.

Институт може оснивачу поднети захтев за давање сагласноси за промену назива, седишта, облика организовања, као и за одговарајуће статусне промене (спајање, подела и одвајање)

Сагласност по захтеву из става 1 овог члана даје Влада Републике Србије (у даљем тексту: Влада).

Одлуку о статусним и другим променама из става 1 овог члана доноси Управни одбор по претходно прибављеној сагласности Владе.

II. НАЗИВ И СЕДИШТЕ ИНСТИТУТА

Члан 6.

Назив Института се у правном промету исписује на српском језику, ћириличним, односно, латиничним писмом, у складу за законом.

Институт има заштитни знак округлог облика са отвореном књигом изнад које се налази карта света, испод које пише „1956.BEOGRAD“, а на спољној страни круга „IUS NULLO CONTINETUR LOCO“.

Члан 7.

Седиште Института је у Београду, на адреси: Београд, Теразије бр. 41.

Члан 8.

Институт има печат округлог облика пречника 3,2 цм, са текстом назива Института на српском језику.

Институт има штамбиль правоугаоног облика који, поред ознаке текста назива Института, садржи и простор за уписивање броја предмета и датума.

Директор Института посебним актом утврђује број, начин употребе и чување печата и штамбиља.

III. ДЕЛАТНОСТ ИНСТИТУТА

Члан 9.

Делатност Института чине основна истраживања и примењена истраживања. Институт је регистрован за обављање следећих делатности:

- 1) истраживање и развој у друштвеним и хуманистичким наукама – 72.20.

Научноистраживачка делатност од општег интереса за Републику, коју обавља Институт је: прикупљање, сређивање и на научним методама проучавање законодавства, правне науке и праксе у поједним земљама; праћење домаћег законодавства; упоредноправно обрађивање поједних значајних и актуелних питања из области домаћег и страног права; проучавање поједних питања у вези са изградњом и унапређењем правног система Републике Србије и упознавање одговарајућих институција у иностранству са законодавством, правном науком и праксом у Републици Србији.

- 2) издавање књига – 58.11
- 3) Издавање часописа и периодичних издања – 58.14.

Институт се бави издавачком делатношћу и стручним оспособљавањем кадрова из своје делатности, у складу са законом.

Члан 10.

Институт може, у складу са својом делатношћу, обављати научноистраживачке и стручне послове по тржишним условима за потребе различитих организација, предузећа, установа и других домаћих и страних правних и физичких лица, ако тиме не доводи у питање потпуно и благовремено вршење делатности из члана 9. овог Статута.

Институт може да учествује у остваривању студија и у извођењу програма докторских и мастер академских студија, у складу са прописима о високом образовању.

Члан 11.

Институт поред научноистраживачке делатности од општег интереса за Републику, може обављати и друге послове којима се комерцијализују резултати научног и истраживачког рада, под условом да се тим пословима не угрожава квалитет научноистраживачког рада.

Члан 12.

У обављању научноистраживачке делатности Институт сарађује са домаћим и страним правним и физичким лицима.

Сарадња у остваривању заједничких научноистраживачких програма и пројекта, као и у реализацији међународних програма и пројекта, уређује се посебним уговорима, којима се уређује састав истраживачких тимова, одређују пројектни задаци и уређују остала права и обавезе.

IV. ОРГАНИ ИНСТИТУТА, ЊИХОВ САСТАВ, НАЧИН ИЗБОРА И ДЕЛОКРУГ

Члан 13.

Органи Института су: Управни одбор и директор.

1. Управни одбор Института

Члан 14.

Управни одбор има седам чланова које именује Влада, од којих председника и три члана одређује Влада, као своје представнике, а три члана предлаже Научно веће Института из реда истраживача у научним или наставним звањима запослених у Институту за упоредно право.

Члан 15.

Управни одбор има председника и заменика председника.

Заменика председника Управног одбора именује и разрешава Управни одбор из реда чланова које предлаже Научно веће Института.

Мандат председника, заменика председника и члanova Управног одбора траје четири године.

Председник, заменик председника и чланови Управног одбора могу бити разрешени и пре истека мандата, на лични захтев или на образложен захтев овлашћеног предлагача.

Акт о разрешењу председника и члanova Управног одбора доноси Влада.

Члан 16.

Управни одбор:

1. доноси статут Института, уз претходно прибављену сагласност министарства надлежног за научноистраживачку делатност;
2. одлучује о пословању Института;
3. усваја извештај о пословању и годишњи обрачун;
4. доноси програм и план рада Института, на предлог директора Института;
5. доноси Пословник;
6. расписује јавни конкурс за именовање директора Института;
7. именује и разрешава директора, уз претходну сагласност министра;
8. одлучује о коришћењу средстава у складу са законом;
9. доноси одлуке о статусним променама, у складу са законом;
10. врши друге послове, у складу са законом и статутом

Члан 17.

Послове из свог делокруга Управни одбор врши на седницама.

Управни одбор доноси одлуке већином гласова укупног броја својих члanova.

Организовање седница Управног одбора, начин одлучивања и доношење одлука, ближе се регулише Пословником о раду Управног одбора.

2. Директор Института

Члан 18.

Директор руководи Институтом у складу са законом.

Директор се именује на основу јавног конкурса. Мандат директора траје четири године и може се именовати највише два пута у научној каријери у истом институту.

За директора може бити именовано лице у научном или наставном звању, у складу са законом и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту.

Директор који је у радном односу у Институту заснива радни однос на одређено време са пуним радним временом закључењем уговора о раду, у складу са законом којим се уређује рад запослених у јавним службама.

Ако лице именовано за директора није запослено у Институту, именовано лице заснива радни однос у Институту са пуним радним временом, на одређено време, у складу са законом којим се уређује рад запослених у јавним службама.

Управни одбор на основу претходне сагласности министра доноси одлуку о именовању директора и датуму ступања на дужност, у року од 15 дана од дана пријема акта о давању претходне сагласности.

Члан 19.

Управни одбор расписује конкурс за избор директора најкасније три месеца пре истека мандата директора.

Конкурс се објављује у једном од дневних листова и отворен је 15 дана.

Управни одбор при расписивању конкурса за избор директора образује комисију за спровођење конкурсног поступка.

Комисија за спровођење конкурсног поступка састоји се од три члана, од којих је један члан Управног одбора, један је члан из реда запослених истраживача у Институту, а један је дипломирани правник.

Члан 20.

Научно веће даје мишљење Управном одбору о кандидатима који су се пријавили на конкурс за директора, на основу извештаја комисије за спровођење конкурсног поступка.

Члан 21.

Управни одбор пре доношења одлуке о именовању директора доставља министру надлежном за научноистраживачку делатност образложени предлог Научног већа Института ради добијања сагласности о предложеном кандидату за директора.

Управни одбор, већином гласова од укупног броја чланова, доноси одлуку о именовању директора и датуму ступања на дужност у року од 15 дана од пријема акта о давању претходне сагласности.

О именовању директора Управни одбор обавештава све учеснике на конкурсу у року од 8 дана од дана доношења одлуке.

Члан 22.

Управни одбор може разрешити директора пре истека мандата - на лични захтев, ако несавесно и нестручно обавља дужност, на образложени захтев министра или ако је правоснажном одлуком осуђен за кривично дело.

Управни одбор разрешава директора уз претходну сагласност министра.

Управни одбор подноси Министарству предлог за разрешење директора са образложењем и потребним доказима и документацијом који поткрепљују разлоге за разрешење директора Института и мишљењем Научног већа Института, осим када се директор разрешава на лични захтев.

Члан 23.

Када директору Института истекне мандат од четири године на који је именован, а Управни одбор по расписаном јавном конкурсу није предложио кандидата за директора Института или када је директор разрешен дужности пре истека мандата или када Министарство одбије да да претходну сагласност на одлуку Управног одбора Института којом се предлаже директор Института, Управни одбор, уз сагласност Министарства, именује вршиоца дужности директора на период од годину дана и у том року Управни одбор је дужан да распише јавни конкурс и именује директора Института.

Ако Управни одбор у року из става 1 овог члана по поновљеном јавном конкурсу не именује директора, министар именује вршиоца дужности директора Института, на период од шест месеци, а Влада разрешава постојеће и именује нове чланове Управног одбора Института.

Члан 24.

Новоименовани Управни одбор, из члана 23. став 2, дужан је да у року од шест месеци распише нови јавни конкурс и именује директора Института.

Уколико Управни одбор не именује директора Института, Влада на предлог министра именује директора Института на период од четири године.

За вршиоца дужности директора Института може бити именовано лице у научном, односно наставном звању.

Вршилац дужности директора Института је у радном односу у Институту на одређено време, са пуним радним временом.

Члан 25.

Директор Института:

1. представља и заступа Институт;
2. организује рад и руководи радом Института;
3. стара се о законитости рада Института и одговара за законитост рада Института;
4. стара се о спровођењу научноистраживачке делатности и о укупном раду Института;
5. одговоран је за финансијско-материјално пословање Института;
6. располаже средствима Института у складу са законом, овим Статутом и другим општим актима;
7. одлучује о распоређивању запослених на радна места, у складу са систематизацијом радних места;
8. врши радноправна овлашћења у складу са законом, колективним уговором и општим актима Института;
9. издаје налоге и упутства запосленима у циљу извршавања послова, односно, радних задатака у Институту;
10. закључује уговоре у име и за рачун Института;

11. обезбеђује пуну радну и стручну ангажованост запослених у Институту на научноистраживачким и стручним пројектима са корисницима услуга Института;
12. одлучује о правима и обавезама запослених у Институту, у складу са законом доноси одлуке о расписивању конкурса, односно, огласа за пријем у радни однос запослених и врши избор пријављених кандидата;
13. извршава одлуке Управног одбора и предузима мере за њихово спровођење;
14. предлаже Управном одбору програм и план рада Института и предлаже мере за његово спровођење;
15. подноси Управном одбору извештај о резултатима пословања Института;
16. предлаже Научном већу кандидата за именовање главног и одговорног уредника часописа и других издања Института;
17. предлаже Научном већу састав редакције и издавачког савета часописа Института;
18. именује руководиоца Библиотеке и документације;
19. доноси правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места и друга општа акта Института за чије усвајање није, у складу са законом, утврђена надлежност Управног одбора;
20. врши и друге послове утврђене законом и овим Статутом.

Члан 26.

Директор не може бити члан Управног одбора, али може присуствовати седницама Управног одбора Института без права одлучивања.

Директор је дужан да Управни одбор и Научно веће Института упозори на незаконито донете одлуке или акте.

Члан 27.

Директор може посебним овлашћењем одређене послове из своје надлежности пренети на другог запосленог у Институту.

Директор је за свој рад одговоран Управном одбору и оснивачу Института.

Члан 28.

У случају одсуства, али најдуже до 60 дана, директор именује лице које га замењује.

Лице из става 1. овог члана може да обавља само текуће и неодложне послове.

3. Научно веће

Члан 29.

Научно веће је научни орган Института.

Члан 30.

Чланови Научног већа су сви истраживачи у научном или наставном звању који су у радном односу са пуним радним временом.

Промена у саставу чланова Научног већа, која је настала стицањем научног звања истраживача, констатује се на седници Већа на којој је истраживачу потврђено научно звање.

Промена у саставу чланова Научног већа која је настала због престанка радног односа истраживача у Институту или из других разлога, констатује се на основу информације директора Института, на првој наредној седници након престанка радног односа истраживача.

У поступку утврђивања предлога за стицање научног звања, Научно веће мора имати најмање седам истраживача који су у истом или вишем звању које кандидат стиче.

Члан 31.

Научно веће из реда својих чланова бира председника Научног већа, по правилу, из реда истраживача са вишим научним звањем.

Председник Научног већа заказује и води седнице и стара се о спровођењу одлука Научног већа.

Научно веће бира заменика председника који у случају спречености мења председника Научног већа и врши сва права и обавезе председника.

Мандат председнику и заменику председника Научног већа траје четири године, са могућношћу поновног избора.

Научно веће пуноважно заседа и доноси одлуке из своје надлежности, ако на седници присуствује већина од укупног броја чланова.

Научно веће доноси одлуке већином гласова свих чланова.

Научно веће доноси Пословник.

Члан 32.

Научно веће Института:

1. предлаже програм научноистраживачког рада, усклађен са Стратегијом, који постаје саставни део плана рада Института за текућу годину;
2. предлаже програм научноистраживачког подмлатка;
3. припрема научне пројекте и оцењује резултате остварених пројеката;
4. даје мишљење на извештај директора у делу који се односи на реализацију научноистраживачких програма и пројеката;
5. утврђује предлог за стицање научног звања;
6. одлучује о стицању истраживачког звања.
7. анализира и усваја извештаје о реализацији пројеката;
8. анализира и оцењује научноистраживачки рад истраживача;
9. утврђује програм научног и стручног оспособљавања приправника;
10. даје мишљење Управном одбору о кандидатима за директора Института;
11. даје образложен предлог за именовање, односно, разрешење својих представника у Управном одбору Института;
12. предлаже набавку научноистраживачке опреме;
13. утврђује критеријуме за стручно усавршавање истраживача;
14. одлучује о научној и стручној сарадњи;
15. предлаже именовање представника Института у органе и организације у области научне делатности;
16. доноси Пословник;

- 17. одлучује о саставу редакције и издавачког савета часописа Института;
- 18. бира главног и одговорног уредника часописа и других издања Института;
- 19. даје мишљење директору Института о именовању руководиоца пројекта;
- 20. обавља и друге послове утврђене Статутом и законом.

V. ИСТРАЖИВАЧИ

Члан 33.

Послове научноистраживачке делатности у Институту обављају истраживачи који испуњавају услове прописане законом и општим актом Института којим се уређује организација и систематизација радних места.

Члан 34.

Истраживачи Института могу стећи истраживачка звања: истраживач-правник, истраживач-сарадник и научна звања: научни сарадник, виши научни сарадник и научни саветник.

Истраживачи Института стичу истраживачка и научна звања из става 1. овог члана на начин и под условима прописаним законом.

Члан 35.

Предлог за стицање звања научни сарадник и виши научни сарадник утврђују чланови Научног већа који су у истом или вишем звању, а предлог за стицање звања научни саветник чланови Научног већа који су у том звању.

Научно веће доноси одлуку о стицању истраживачког звања, односно утврђује предлог за стицање научног звања већином гласова укупног броја чланова Научног већа који имају право одлучивања, с тим што број чланова Научног већа који одлучују о предлогу за избор на научно звање не може бити мањи од седам.

VI. УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА И ОРГАНИЗАЦИЈА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА

Члан 36.

Унутрашњу организацију чине: научноистраживачка јединица, јединица за обављање општих и правних послова и јединица за обављање библиотечких и документационих послова, у складу са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места Института.

Члан 37.

У Институту се обавља научноистраживачки рад по утврђеном програму научноистраживачког рада и на основу закључених уговора о пројектима, којима се реализују непосредни научноистраживачки задаци истраживача Института.

Научноистраживачки рад у Институту обављају истраживачи у складу са законом.

Члан 38.

За организацију научноистраживачког рада одговорни су директор и руководиоци пројекта.

Руководиоци пројекта непосредно руководе пројектима у складу са закљученим уговорима о реализацији и финансирању пројекта.

Руководиоци пројекта одговорни су за благовремено и квалитетно извршавање радних задатака истраживачких тимова и појединача, учесника на пројекту као и за научно и стручно усавршавање истраживача.

Члан 39.

Директор и руководиоци пројекта старају се о стварању услова за планирани развој и стручно усавршавање истраживачког подмлатка Института.

Сваке године Научно веће оцењује рад истраживача–приправника и истраживача сарадника, у складу са Законом.

Члан 40.

Резултати научноистраживачког рада Института, уколико не представљају научно-пословну тајну, доступни су јавности и објављају се у научним и стручним публикацијама.

Члан 41.

Ради остваривања заједничких интереса, развоја и организације научноистраживачког рада, научноистраживачке сарадње, међусобног повезивања и сарадње са одговарајућим облицима удружилаца у области високог образовања, развијања међународне сарадње, неговања научне критике и вредновања сопственог научноистраживачког рада, као и остваривања осталих Законом предвиђених интереса, Институт се се удружује у Заједницу института Србије.

Одлуку о чланству Института у Заједници института Србије доноси директор на образложен предлог Научног већа.

Члан 42.

Институт може да сарађује и да учествује у остваривању заједничких научноистраживачких програма и пројекта са другим организацијама које обављају научноистраживачку делатност, кроз образовање заједничких истраживачких тимова, на одређеном пројекту или пројектном задатку.

Институт може остварити сарадњу и заједничким учешћем у реализацији међународних програма и пројекта, пројекта са привредом, као и заједничким коришћењем научноистраживачке и друге опреме.

VII. ПЛАНИРАЊЕ РАДА И РАЗВОЈА

Члан 43.

Планирање и остваривање дугорочних пословних циљева прецизирало је програмом и планом рада Института.

Члан 44.

Директор и Управни одбор дужни су да редовно прате, сагледавају и оцењују остваривање програма и плана рада Института и да предузимају мере за њихову спровођење.

Члан 45.

Директор је дужан да на основу периодичних и годишњих анализа обавештава Управни одбор о резултатима у остваривању програма и плана рада и о мерама које је предузео и предузима ради њиховог остварења.

Члан 46.

Ако се утврди да се програм и план рада Института не може реализовати или ако је због промењених економских услова или других разлога потребно мењати програм и план, директор је дужан да покрене поступак измене и допуне програма и плана о чему обавештава Управни одбор и Научно веће.

VIII. ОПШТИ АКТИ ИНСТИТУТА

Члан 47.

Општи акти Института су: статут, правилници, одлуке и пословници.

Члан 48.

Општи акти Института не могу бити у супротности са статутом.

Измене и допуне статута и других општих аката врше се по поступку предвиђеном за њихово доношење.

IX. ЗАСТУПАЊЕ ИНСТИТУТА

Члан 49.

Институт представља и заступа директор, у складу са законом.

Директор у име и за рачун Института закључује уговоре, обавља друге правне послове и предузима остале правне радње везане за обављање делатности Института и заступа Институт пред судом и другим органима управе.

Члан 50.

Директор може, у границама својих овлашћења, дати писмено овлашћење за заступање Института.

Писменим овлашћењем директор утврђује обим и временско трајање тог пуномоћја.

X. НАЧИН ФИНАНСИРАЊА И РАСПОДЕЛА ВИШКА ПРИХОДА

Члан 51.

Научноистраживачка делатност у Институту финансира се из извора и у обиму утврђеним законом.

Финансирање научноистраживачке делатности састоји се из програма институционалног финансирања, пројектног финансирања и из средстава из других извора.

Институционално финансирање може се обезбедити из средстава оснивача, буџета Републике Србије и буџета јединице локалне самоуправе.

Члан 52.

Средства за финансирање обављања делатности Института обезбеђују се из:

1. средстава за финансирање програма од општег интереса за Републику, а на основу уговора закљученог са надлежним министарством;
2. прихода које Институт оствари пружањем услуга трећим лицима;
3. продаје публикација Института;
4. средстава остварених учешћем у докторским и мастер студијама;
5. поклона и других прихода које Институт оствари, у складу са законом.

Члан 53.

Средства која у складу са законом чине сопствени приход Института, као и имовина стечена из сопствених прихода Института, користе се и расподељују у складу са правилником којим се регулишу коришћење и расподела сопствених средстава.

Члан 54.

Пословни резултат Института утврђује се и исказује као финансијски резултат и садржи приходе, расходе и вишак прихода над расходима.

XI. ОБАВЕШТАВАЊЕ

Члан 55.

Запослени у Институту на одговарајући начин се обавештавају о раду органа Института, односно радних тела, а нарочито о материјалном положају запослених, као и остваривању њихових права, обавеза и одговорности.

Обавештавање из става 1. овог члана остварује се истицањем на огласној табли, достављањем писмених одлука или на други начин.

Сваки запослени у Институту има право да буде лично обавештен о питањима од значаја за његов материјални положај и остваривање права из радног односа.

XII. ОДГОВОРНОСТ ЗА ОБАВЉАЊЕ УПРАВЉАЧКЕ, ПОСЛОВОДНЕ И НАДЗОРНЕ ФУНКЦИЈЕ

Члан 56.

Чланови Управног одбора су одговорни за законито, савесно и уредно обављање управљачке функције у Институту.

Члан 57.

Директор за свој рад одговара оснивачу Института и Управном одбору Института.

Директор своју функцију врши у интересу Института и одговоран је за законито, савесно и уредно обављање исте.

Члан 58.

Министарство надлежно за научноистраживачку делатност врши надзор у погледу обављања делатности, односно послова Института који су од општег интереса и у вршењу тог надзора предузима мере за које је овлашћено.

XIII. СИНДИКАТ

Члан 59.

У Институту се у складу са законом и општим актима може организовати организација синдиката.

Управни одбор и директор су дужни да обезбеде услове за рад организације синдиката, у складу са законом и општим актима Института.

XIV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 60.

Општи акти који морају бити усклађени са овим Статутом доносе се у року од шест месеци од ступања на снагу овог Статута.

Члан 61.

Ступањем на снагу овог Статута престаје да важи Статут Института за упоредно право од 13.09.2007. године – основни текст (са изменама и допунама од 11.10.2010., 28.02.2011., 06.10.2016. и 01.10.2019. године).

Члан 62.

Овај Статут ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Института.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА
Проф. др Мирко Васиљевић